

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek **Vijfde zondag van Pasen, 27/28 april 2024¹**

De eerste lezing van vandaag vertelt over een persoonlijk drama. De pasbekeerde Paulus moet terug naar huis. Alsof alles voor niets was geweest. De vervolger van de eerste volgelingen van Jezus was tot een geestdriftige volgeling geworden. Bekeerlingen zijn vaak bijzonder gedreven; niet zelden wekt hun vurige ijver irritatie op bij de wat meer bezadigde gelovige goegemeente. Bovendien wantrouwden veel gelovigen de arme Paulus. Hij was immers de man die hen eerst te vuur en te zwaard had vervolgd.

Voor Paulus moet het een ontgoocheling zijn geweest. Ze wilden van hem af en hij keert uit lijfsbehoud terug naar zijn stad Tarsus. Alsof er niets was gebeurd. Uiteindelijk zal Barnabas, zijn naam betekent heel toepasselijk 'zoon van de vertroosting', hem weer opzoeken, hem bevrijden uit zijn isolement en Paulus een plaats geven in de geloofsgemeenschap, die zich eigenlijk wel gelukkig mag prijzen dat er ook mensen zijn met veel geloofsijver en vuur. Zo slaapt zij niet in en wordt zij geen besloten club van voortkabbellend kerkelijk leven. Steeds opnieuw moet de kerk zich vernieuwen, wakker worden uit haar routine en uit haar 'ons kent ons'-atmosfeer.

Hoe kwam Paulus aan zijn gedrevenheid, zijn onblusbaar innerlijk vuur? Op een andere plaats in de Handelingen van de Apostelen lezen wij dat hij de verrezen Jezus heeft gezien. Gelovig worden is niet zozeer een set waarheden en dogma's slikken, maar het komt voort uit een persoonlijke ontmoeting, een gegrepen worden door Jezus. Dat was Paulus overkomen. De persoon van Jezus zal hem nooit meer loslaten. Een persoonlijk geloofsleven houdt alleen maar stand indien wij een persoonlijke band met Jezus cultiveren, zoals je met zorg een wijngaard onderhoudt, de ranken onderhoudt, op tijd snoeit, om wildgroei en afsterven te voorkomen.

Jezus spreekt vandaag in het evangelie over die band.

"Ik ben de wijnstok, jullie zijn de ranken."

Ons geloof groeit niet op eigen kracht. Sinds de doop vloeit het levenswater en bloed dat Jezus ons geeft, door onze aderen. Wanneer wij de band met Jezus, de wijnstok, verliezen, dan stopt de bloedsomloop, dan putten wij geen water meer uit de bron en sterft ons geloof af. Is het daarom dat de voorbije decennia de meerderheid van de gelovigen de band met de kerk heeft verloren alsof zij op een dag een jas hebben uitgetrokken: omdat velen de familiegewoonten wel een tijd lang volgden, maar geen innerlijke, persoonlijke band hadden? Ik zeg dit niet om te oordelen, het zij verre van

¹ Handelingen der Apostelen 9, 26-31; 1Johannes 3, 18-24; Johannes 15, 1-8

me, maar alleen maar om te begrijpen wat er is gebeurd in de levens van zovelen.

Een persoonlijke band met Jezus onderhouden. Onlangs riep paus Franciscus de gelovigen op elke dag een stukje te lezen uit het evangelie: aan het begin van de dag, in de lunchpauze of in de bus. Door zijn woorden dagelijks te lezen hoe weinig en hoe kort ook, verstevigt onze band met Hem. Zoals je elke dag tijd moet nemen voor gesprek met-, luisteren naar jouw partner, jouw kinderen. Anders leven we langs elkaar heen en verwordt onze band met elkaar tot futloze routine en ontdekken we op een dag dat we elkaar aan het verliezen zijn. "Blijft in Mij dan blijf Ik in u."

Op deze vijfde zondag van Pasen vierden wij de zondag van de Oosterse kerken. Helaas zijn de westerse en de oosterse christenen elkaar in de loop der eeuwen uit het oog verloren. Wij groeien als ranken aan dezelfde wijnstok, dezelfde levenssappen vloeien door onze verschillende aderen. (Vandaag horen wij het klein Byzantijns Koor uit de prachtige liturgie zingen van de Kerk van het Oosten, uit de Byzantijnse liturgie.)

Wat me opvalt in de Byzantijnse gezangen is de diepe vroomheid, de warme band tussen de gelovige en God en zijn Zoon Jezus. Het is de taal en de melodie van de liefde, de liturgie als een lange, liefhebbende dialoog met God en met Jezus en vurige devotie tot Maria, de Moeder Gods. Die vurig bezongen liefde kunnen oost en west tot elkaar brengen. Wij benadrukken beter niet onze onderlingen geloofsverschillen en bewoordingen, maar onze gedeelde liefde voor de God die ons liefheeft en ons heeft verlost door het lijden, de dood en de opstanding van Christus.

Nog even terug naar Paulus, gewantrouwd door zijn nieuwe geloofsgenoten, uitgekotst door zijn vroegere geloofsgenoten, als een van de gemeenschap afgesneden rank.

Velen hebben zich zo gevoeld of voelen zich nog steeds zo, als persoonlijk veroordeeld, geïsoleerd, afgesneden. De kerkgemeenschap en haar leiding gaan niet altijd erg zachtzinnig om met gedreven, enthousiaste mensen. Laten wij elkaar blijven opzoeken, zoals Barnabas later zal doen met Paulus; elkaar vasthouden en onze onderlinge eenheid vinden - als verschillende ranken - levend en groeiend aan de ene wijnstok, de verrezen Heer Jezus. Amen.